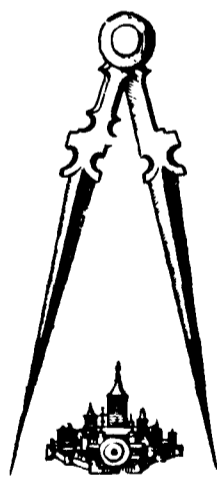

HISTORISCHE PLATTEGRONDEN VAN NEDERLANDSE STEDEN

deel 5

DE STEDEN VAN HOLLANDS NOORDERKWARTIER

Alkmaar / Beverwijk / Edam
Enkhuizen / Grootebroek / Hoorn
Medemblik / Monnickendam / Purmerend

samengesteld en beschreven door

JAN BEENAKKER

UITGEGEVEN DOOR DE STICHTING HISTORISCHE STADSPLATTEGRONDEN TE LISSE
IN SAMENWERKING MET UITGEVERIJ 'CANALETTO' TE ALPHEN AAN DEN RIJN 1991

A 26 164 : 5 fol. KA 600001 : 5

Inhoud

Voorwoord	3
I Zeven eeuwen Hollands Noorderkwartier	5
II De kaarten en hun vervaardigers	35
III De gereproduceerde kaarten	45
IV Cartobibliografisch overzicht tot ca. 1870	86
V Lijst van geraadpleegde en afgebeelde kaarten en prenten	106
VI Literatuur	111
VII Summary	114

ISBN 90 6469 658 6

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm, fotocopie of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the publisher.

© Uitgeversmaatschappij Canaletto, Alphen aan den Rijn, Holland
Printed in the Netherlands.

V Lijst van geraadpleegde en afgebeelde kaarten en prenten

Voor de gebruikte afkortingen wordt verwezen naar hoofdstuk IV.

ALKMAAR (1-18)

1. ca. 1560
Plattegrond van Alkmaar en de naaste omgeving. Handschriftkaart in kleur door Jacob van Deventer.
RANH A(492.629.004)28
Kaart I,1
2. 1561
Het Daalmeer. Handschriftkaart in kleur door Louris Pietersz.
Donkersloot-de Vrij, p. 70
Hingman 2605
Afb. 14
3. ca. 1569
Drooggelegde meren in de omgeving van Alkmaar. Handschriftkaart in kleur door Laurens Pietersz.
Donkersloot-de Vrij, p. 70
Hingman 2514
Afb. 10
4. ca. 1569
Plattegrond van Alkmaar. Detail van afb. 10 [3].
Afb. 15
5. 1573
Afbeelding van het beleg van Alkmaar door J.C. Philips. Kopergravure.
UBA Kaartenzl. 26-16-03
Afb. 16
6. 1580
Kaart van het IJ en het Wijkermeer door Pieter Coenraetsz. Handschrift in kleur.
Archief Rijnland 1876
Afb. 11
7. 1597
Plattegrond van Alkmaar door Cornelius Drebbel sculptor. Kopergravure.
ALK 001
UBA Kaartenzl. O.K. 75
Kaart I,2
8. 16e eeuw
Kaart van het Geestmerambacht. Handschriftkaart in kleur. Anoniem.
Hameleers, pp. 118-119
Hingman 2515
Afb. 26
9. 1603
'Alcmaer' door Petrus Kaerius. Kopergravure.
ALK 002
UBA Kaartenzl. O.K. 193
Afb. 49
10. 1649
'Alcmaria' door Joan Blaeu. Kopergravure.
ALK 005(II)
UBL BN P 29 N 85
Kaart I,3
11. 1744
Plattegrond van Alkmaar, uitgegeven door I. Tirion. Kopergravure.
ALK 015
UBA Kaartenzl. 64-34-20
Afb. 51
12. 1747
Plattegrond van Alkmaar door J.C. Philips. Kopergravure.
ALK 016
UBL BN P 29 N 93
Kaart I,4
13. 1765
'Kaarte van den Alkmaarder Houte met de daarin liggende woon en tuin huizen pleizir en warmoeziers tuinen, boom en bloem kwekerijen, boerewoningen, landerijen, enz.' door A. van Panders. Kopergravure.
UBA Kaartenzl. 64-01-14 [KNAG]
Afb. 2
14. 1823
Grondtekening van de stad Alkmaar door S.P. van Diggelen. Lithografie.
ALK 018
UBA Kaartenzl. 63-26-05
Afb. 52
15. 1865
Kaart van Alkmaar en omstreken, uitgegeven door Herms. Coster en Zoon. Lithografie.
ALK 019

UBA Kaartenzl. 66-08-03
Kaart I,5

16. 1883
'Wandelkaart van Alkmaar en omstreken met afzonderlijke cartons van de Berger en Heilooer Bosschen' door W.K. du Croix. Lithografie in kleur.
RANH A(492.629.004)14
Afb. 53
17. 1917
Plattegrond van Alkmaar, uitgegeven door de A.N.W.B. Toeristenbond voor Nederland. Lithografie in kleur.
UBA Kaartenzl. in V-7-F-1
Afb. 47
18. 1986
Stadskaart van Alkmaar, uitgegeven door de Dienst Openbare Werken, afd. Grondbedrijf. Offset in kleur.
UBA Kaartenzl. 39-19-21
Kaart I,6

BEVERWIJK (19-29)

19. 1560
Plattegrond van Beverwijk en naaste omgeving. Handschriftkaart in kleur door Jacob van Deventer.
Bibliotheca Nacional te Madrid
Kaart II,1
20. 1580
'Caerte vande Wijkermeer met hare omliggende landen ende wateren hoe veer haer stroomen plegen te loopen eer den nieuwen dam gestopt was' door Pieter Bruinsz.; gecopiëerd door Jacob Coenraedtsz., febr. 1586. Handschriftkaart in kleur.
Donkersloot-de Vrij, p. 134
Hingman 2522
Afb. 54
21. 1649
'Beverwyck' uitgegeven door door Joan Blaeu. Kopergravure.
BEV 001
UBA in 1800 A 9
Afb. 55
22. 1649
'De Stede Beverwijk'. Handschriftkaart door Daniel van Breen.
UBL BN P 29 N 42
Kaart II,2
23. 1649
Kaartschets van Beverwijk door Daniel van Breen.
Gemeentearchief Amsterdam, Familiearchief Heshuysen 523
Afb. 39
24. 1649
Kaartschets van Beverwijk door Daniel van Breen.
Gemeentearchief Amsterdam, Familiearchief Heshuysen 523
Afb. 56
25. 1729
'Gemete kaerte van de stede Beverwyk' door Johannes Rollerus. Kopergravure.
BEV 003
UBA in 979 A 12
Kaart II,3
26. 1800
Kaart van de nieuw aangelegde linie bij Beverwijk door W. Lobrij. Lithografie.
Algemeen Rijksarchief, kaartenafd. OSPV/B 18
Afb. 35
27. 1869
Gemeente Beverwijk door J. Kuyper. Lithografie.
BEV 004
UBA Kaartenzl. VI-14-C-4
Kaart II,4
28. 1947
Plattegrond van Beverwijk door de Dienst Openbare Werken. Lichtdruk.
UBA Kaartenzl. 39-27-04
Afb. 57
29. 1981
Kaart van Beverwijk door de Dienst Openbare Werken, afd. landmeten. Offset in kleur.
UBA Kaartenzl. 39-27-03
Kaart II,5

ENKHUIZEN (30-47)

30. ca. 1560
Plattegrond van Enkhuizen en de naaste omgeving. Handschriftkaart in kleur door Jacob van Deventer.
RANH A(492.629.030)50
Kaart III,1
31. ca. 1565
'Enckhuysen in Hollandia' door Francesco di Marchi.
UBL BN P 32 N 45
Afb. 17
32. 1577
'Die stadt Enchuijsen' door Lucas Jansz. Waeghenae. Kopergravure.
ENK 001(I)
UBA Kaartenzl. O.K. 192
Kaart III,2
33. 1581
'Die stadt Enchuijsen' uitgegeven door Georg Braun en Franz Hogenberg. Kopergravure.
ENK 001(II)
UBA OF 72-17
Afb. 40
34. 1598
'Waerachtighe ende volcomen afbeeldinghe en [de] conterfeijtsel der seer vermaerde coop ende zee stadt Enchuijsen' door Lucas Jansz. Waeghenae. Kopergravure.
ENK 005
RANH A(492.629.030)2
Kaart III,3
35. ca. 1600
'Enchusa in Batavis' door Fra.co Valezo. Kopergravure.
ENK 006
RANH A(492.629.030)43
Afb. 58
36. 1649
'Topographia Enchusae', getekend door Cornelis Biens en uitgegeven door Joan Blaeu. Kopergravure.
ENK 010(II)
UBL BN P 30 N 120
Kaart III,4
37. 1649
Detail van kaart III,4 [36].
Afb. 13
38. 1657
'Enchusa', uitgegeven door Johannes Janssonius. Kopergravure.
ENK 014(I)
UBA in 1800 A 2
Afb. 29
39. 1666
'Topographia Enchusae', getekend door Otto Suermondt. Kopergravure.
ENK 015
UBL BN P 30 N 116
Kaart III,5
40. 1673
'Enchusen' door Galeazzo Gualdo Priorato. Kopergravure.
ENK 017
RANH A(492.629.030)42
Afb. 59
41. 1687
'Aftekenyng of plattegrond van de St. Pietershaven binnen de stad Enchuyusen' door G. Pompe. Pentekening.
Hingman II 3377
Afb. 30
42. 1723
'Nieuwe kaarte van het Dyckgraafschap van Dregterland' door Govert Oostwoudt. Kopergravure.
Donkersloot-de Vrij, p. 157
Hingman 4212
Afb. 8
43. ca. 1733
'Nieuwe platte grond van de stad Enckhuysen', uitgegeven door Hendrik de Leth. Kopergravure.
ENK 021
UBL BN P 30 N 130
Kaart III,6
44. 1812
'Plan du Port d'Enkhuizen situé sur le Zuiderzee' door D. Mentz. Pentekening.
Enkhuizen in kaart, p. 11
Hingman 3381b
Afb. 60

45. 1885
Plattegrond van Enkhuizen, getekend door R. Morriën en uitgegeven door A. Egmond. Lithografie.
Enkhuizen in kaart, pp. 12-13
UBA Kaartenzl. 26-10-21
Kaart III,7
46. 1925
'Spoorweg Hoorn - Enkhuizen; Gemeente Enkhuizen, Sectiën C, D en F', getekend door Kusters Jr.
Algemeen Rijksarchief, Kaartenafd. FIDZ 672,2
Afb. 60a
47. 1940
Plattegrond van Enkhuizen door P. Stomp.
Enkhuizen in kaart, p. 13
RANH A(492.629.030)31a
Kaart III,8

HOORN (48-64)

48. 1426
Reconstructie van de plattegrond van Hoorn anno 1426. Met aquarel ingekleurde pentekening, waarschijnlijk vervaardigd door Paulus Jolly.
Westfries Museum D1a
Saaltink, pp. 22-23
Afb. 18
49. 1560
Plattegrond van Hoorn en de naaste omgeving. Handschriftkaart in kleur door Jacob van Deventer.
RANH A(492.629.047)59
Kaart IV,1
50. 1573
Reconstructie van de plattegrond van Hoorn anno 1573. Met aquarelverf ingekleurde pentekening door H.G. Haasloop Werner.
Westfries Museum D1c
Saaltink, pp. 30-31
Afb. 19
51. 1582
'Hoorn in Hollandt'. In: Description de tous les Pais bas ... par Messire Ludovico Guicciardin. Kopergravure.
HRN 001(II)
UBA in 969 A 17
Afb. 41
52. 1596
'Hoorn in Westfrijslant' door Paulus Utenwael. Kopergravure.
HRN 002
UBL BN P 30 N 78
Kaart IV,2
53. 1615
'Horna metropolis West-Frisiae' door T. Velius. Kopergravure.
HRN 004
UBL BN P 30 N 79
Kaart IV,3
54. 1632
Plattegrond van Hoorn. In: Marcus Zuerius Boxhornius, Toneel ofte beschryvinge der steden van Hollandt; int Nederlandts overgeset door Geeraerd Baerdeloos [1634]. Kopergravure.
HRN 005
UBA in OL-38
Afb. 61
55. 1648
'Hoorn de hoofd stadt van West-Vrieslandt' door Hendrik Cornelisz. Pott. Kopergravure.
HRN 007
RANH A(492.629.047)19
Afb. 63
56. 1649
Plattegrond van Hoorn door Joan Blaeu. Kopergravure.
HRN 008
UBL BN P 30 N 89
Kaart IV,4
57. 1654
Plattegrond van Hoorn, uitgegeven door Caspar Merian. Kopergravure.
HRN 011
RANH A(492.629.047)17
Afb. 62
58. 1672
Aangezicht van Hoorn met daarbij een zeshoek van Stevin. In: Allain Manesson Mallet, Les Travaux de Mars ou l'art de la Guerre. Kopergravure.
UBA in 1917 H 6
Afb. 38

59. 1688
Afbeelding van de nieuwe Westerhaven te Hoorn door Albert Jansz. van Dam. Handschriftkaart.
Hingman suppl. 658
Afb. 31
60. 1743
'Nieuwe grondtekening der stad Hoorn', uitgegeven door I. Tirion. Kopergravure.
HRN 017
UBL BN P 30 N 97
Kaart IV,5
61. 19e eeuw
Kaart van een plan tot plantsoenaanleg langs den Westerdijk, met begeleidende 'Ciering der kosten'. Tekening in kleur.
RANH A(492.629.047)37II
Afb. 36
62. 1830
'Plan figuratief van Hoorn ter verversing der riolen en verbetering der scheepvaart'. Tekening in kleur.
RANH A(492.629.047)32
Afb. 48
63. ca. 1890
Plattegrond van Hoorn door P. Geerts en P. van Dijk. Lithografie.
Saaltink, p. 21
RANH A(492.629.047)35
Kaart IV,6
64. ca. 1970
Parkeer- en verkeersplattegrond van Hoorn, uitgegeven door de Stichting stad Hoorn in samenwerking met de Dienst Openbare Werken en Gemeente Politie Hoorn.
RANH A (492.629.047)50
Kaart IV,7

MEDEMBLIK (65-78)

65. ca. 1560
Plattegrond van Medemblik en de naaste omgeving. Handschriftkaart in kleur door Jacob van Deventer.
RANH A(492.629.063)29
Kaart V,1
66. 1588
Beleg van Medemblik. Anonieme tekening.
Rijksmuseum Amsterdam, fotoarchief FM 972
Afb. 24
67. 1599
'Medenblik Westfrisiae' door Paulus Utenwael. Kopergravure.
Hameleers, pp. 94-97
MED 001
RANH A(492.629.063)1
Kaart V,2
68. 17e eeuw
Huis te Medemblik, getekend door Gerrit Dirksz. Langedijk.
Hingman II 2499
Afb. 7
69. 1649
'Medemleek', getekend door Joannes Schagen en uitgegeven door Joan Blaeu. Kopergravure.
MED 003(III)
UBL BN P 31 N 7
Kaart V,3
70. 1654
Plattegrond van Medemblik, uitgegeven door Caspar Merian. Kopergravure.
MED 004
RANH A(492.629.063)5
Afb. 64
71. 1659
'Caarte vande rede en haven van Medemblik hoe men die comen van 't Wieringer als Vrieschvlak beseylen mogen'. Kopergravure.
UBL BN P 32 N 45
Afb. 23
72. 1673
'Medenlek' door Galeazzo Gualdo Priorato. Kopergravure.
MED 007
RANH A(492.629.063)24
Afb. 37
73. 1743
'Grondtekening der stad Medemblik', uitgegeven door I. Tirion. Kopergravure.
MED 011
- UBL BN P 31 N 13
Kaart V,4
74. 1799
Plan der havens binnen de stad Medemblik. Tekening in kleur.
RANH A(492.629.063)8
Afb. 32
75. 1804
Kaart van de havenmond der stad Medemblik. Tekening in kleur.
RANH A(492.629.063)9I
Afb. 65
76. 1804
Doorsnede van het Noorder- en Zuiderhoofd van de haven van Medemblik. Tekening in kleur.
RANH A(492.629.063)9II
Afb. 66
77. 1812
Plattegrond der stad Medemblik. Tekening in kleur door J. Braaff.
RANH A(492.629.063)10
Kaart V,5
78. 1981
Kaart van Medemblik met lijsten van straatnamen en gemeentegegevens.
RANH A(492.629.063)28
Kaart V,6

GROOTEBROEK (79-82)

79. ca. 1560
Plattegrond van Grootebroek en de naaste omgeving. Handschriftkaart in kleur door Jacob van Deventer.
RANH A(492.629.033)1
Kaart VI,1
80. 17e eeuw
Kaart van het gebied tussen Hoorn en Enkhuizen, genaamd de Streek. Anoniem. Pentekening.
Hameleers, pp. 84-85
Hingman 2509
Afb. 22
81. 1812
'Plan du Port de Broekerhaven situé sur le Zuiderzee', getekend door D. Mentz.
RANH A(492.629.021)1
Afb. 67
82. 1866
Gemeente Grootebroek door J. Kuyper. Lithografie.
GRB 001(I)
UBA Kaartenzl. VI-14-C-4
Afb. 45

EDAM EN DE GEMEENTE EDAM-VOLENDAM (83-93)

83. ca. 1560
Plattegrond van Edam en de naaste omgeving. Handschriftkaart in kleur door Jacob van Deventer.
RANH A(492.629.027)15
Kaart VII,1
84. 1588
Edam en het gebied ten westen ervan tot aan de Zuiderzee. Anonieme copie van een handschriftkaart in kleur uit 1567 door Thaems Symonsz. Donkersloot-de Vrij, p. 74
Hingman 3372
Afb. 20
85. 1600
'Chaerte vanden haven der stede van Edam'. Handschriftkaart in kleur door Gerrit Dirksz. Langedijk.
Hoogheemraadschap van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en Westfriesland te Edam, kleine zaal.
Afb. 67a
86. 1632
Plattegrond van Edam. In: Marcus Zuerius Boxhornius, Toneel ofte beschryvinge der steden van Hollandt; int Nederlandts overgeset door Geeraert Baerdeloos [1634]. Kopergravure.
EDA 001
UBA in OL 38
Afb. 68
87. 1654
Plattegrond van Edam, uitgegeven door Caspar Merian. Kopergravure.
EDA 002
RANH A(492.629.027)9
Afb. 69
88. 1657
Plattegrond van Edam, uitgegeven door Johannes Janssonius. Kopergra-

- vure.
EDA 003
UBA in 1801 A 2
Afb. 44
89. na 1698
'Edamum vulgo Edam' door Joan Blaeu en uitgegeven door Frederik de Wit. Kopergravure.
Eda 004(II)
UBL BN P 30 N 3
Kaart VII,2
90. 1743
'Grondtekening der stad Edam, verbeterd door A. v.d. Gronden', uitgegeven door I. Tirion. Kopergravure.
EDA 005
UBA Kaartenzl. 64-34-29
Afb. 70
91. 19e eeuw
Plan du Port d'Edam situé au Zuiderzee door P. Wellenbergh. Pentekening.
RANH A(492.629.027)11
Afb. 34
92. 1820
Plattegrond van Edam, gegraveerd door Daniël Veelwaard Junior. Kopergravure.
EDA 006
UBA Kaartenzl. 61-10-12
Kaart VII,3
93. 1987
Plattegrond van de gemeente Edam/Volendam, vervaardigd door de Dienst Gemeentewerken. Offset.
UBA Kaartenzl. 58-01-07
Kaart VII,4
- MONNICKENDAM (94-103)**
94. 1589
'Munnekedammer ban binnen Waterlant' door Bartelmieus de Vijl. Handschriftkaart.
RANH A(492.623)8
Afb. 21
95. ca. 1560
Plattegrond van Monnickendam en de naaste omgeving. Handschriftkaart in kleur door Jacob van Deventer.
RANH A(492.629.066)12
Kaart VIII,1
96. 1632
Plattegrond van Monnickendam. In: Marcus Zuerius Boxhornius, Toneel ofte beschryvinge der steden van Hollandt; int Nederlandts overgeset door Geeraerd Baerdeloos [1634]. Kopergravure.
MON 001
UBA in OL 38
Afb. 42
97. na 1698
'Monachodamum vulgo Monnickendam', uitgegeven door Frederik de Wit. Kopergravure.
MON 004(II)
UBL BN P 29 N 18
Kaart VIII,2
98. 1743
'Grondtekening der stad Monnickendam verbeterd door A. v.d. Gronden', uitgegeven door I. Tirion.
MON 005
UBL BN P 29 N 184
Kaart VIII,3
99. 19e eeuw
Plattegrond van Monnickendam. Tekening in oostindische inkt.
RANH A(492.629.066)6
Afb. 71
100. 1812
'Plan du Port de Munnickendam'. Pentekening.
RANH A(492.629.066)7
Afb. 72
101. 1820
Plattegrond van Monnickendam, gegraveerd door Daniël Veelwaard Junior. Kopergravure.
MON 006
UBA Kaartenzl. 61-10-12
Afb. 46
102. 1866
Gemeente Monnickendam door J. Kuyper. Lithografie.
Mon 007
- UBA Kaartenzl. VI-14-C-4
Kaart VIII,4
103. 1970
Plattegrond van Monnickendam, uitgegeven door de Coöp. Raffeyenbank.
RANH A(492.629.066)8
Kaart VIII,5
- PURMEREND (104-114)**
104. ca. 1560
Plattegrond van Purmerend en de naaste omgeving. Handschriftkaart in kleur door Jacob van Deventer.
RANH A(492.629.084)12
Kaart IX,1
105. 1607
'Caarte vande gheleghentheyte vande Beemster met de landen die daer omme ende aen gheleghen zijn' door Pieter Cornelisz. Cort. Kopergravure.
De Vries (1983), p. 5
Hingman 2598
Afb. 9.
106. 1632
Plattegrond van Purmerend. In: Marcus Zuerius Boxhornius, Toneel ofte beschryvinge der steden van Hollandt; int Nederlandts overgeset door Geeraerd Baerdeloos [1634]. Kopergravure.
PUR 001
UBA in OL 38
Afb. 43
107. 1649
Plattegrond van Purmerend, uitgegeven door Joan Blaeu. Kopergravure.
PUR 001
UBL BN P 31 N 31
Kaart IX,2
108. na 1698
'Purmerenda vulgo Purmer-eynd' door Frederik de Wit. Kopergravure.
PUR 004(II)
UBL BN P 30 N 36
Kaart IX,3
109. ca. 1730
Kaart van het Hoogheemraadschap van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en Westfriesland door Jan Jansz. Dou. Detail van de vierbladsuitgave. Kopergravure.
UBA Kaartenzl. 28-20-04
Afb. 73
110. 1743
'Grondtekening der stad Purmerende verbeterd door A. v.d. Gronden', uitgegeven door I. Tirion. Kopergravure.
PUR 005
UBL BN P 30 N 37
Kaart IX,4
111. 1769
Kaart van de bedijkte Beemster door Daniel van Breen; in 1769 met wijzigingen opnieuw uitgegeven door Jan Switzers. Kopergravure.
UBA Kaartenzl. 62-23-04
Afb. 74
112. 1866
'Gemeente Purmerende' door J. Kuyper. Lithografie.
PUR 007(I).
UBA Kaartenzl. VI-14-C-4
Afb. 76
113. ca. 1880
'Schetsteekening van de plattegrond der gemeente Purmerende waarop is aangewezen met roode inkt de uitgebakende spoorweglijn, met blaauwe inkt de voorgestelde spoorweglijn'. Pentekening in kleuren.
RANH A(492.629.084)6
Afb. 75
114. 1935
Gemeente Purmerend, bebouwde kom.
RANH A(492.629.084)7
Kaart IX,5
- KAARTEN VAN (DELEN VAN) HET NOORDERKWARTIER (115-124)**
115. 1350
Reconstructiekaart van Holland's Noorderkwartier in 1350 door H. Schoorl. Uitgave van het Hoogheemraadschap Noordhollands Noorderkwartier te Alkmaar [1988].
Afb. 1
116. ca. 1520
Kaart van de polders en dijken tussen Hoorn en Wognum. Anoniem. Handschriftkaart in kleur.

- Hameleers, pp. 76-77
RANH A(492.629.047)40
Afb. 12
117. 1529
'Waterland mit Westvrieslant' door Willem Hendricxz. Croock. Handschriftkaart in kleur.
Donkersloot-de Vrij, p. 129
Hingman 2461
Afb. 6
118. 1537
'Hollandt' door Jacob van Deventer. Uitsnede van het noordwestelijk kustgebied.
Donkersloot-de Vrij, p. 128
UBA Kaartenzl. I-6-13-24
Afb. 4
119. 1575
'Land caerte ende water caerte van Noort Hollandt ende West-Vrieslandt' door Joost Jansz. Beeldsnijder. Kopergravure.
Donkersloot-de Vrij, p. 134
UBA Kaartenzl. O.K. 14
Afb. 3
120. 1578
De schol- en beugvisserij. Aquarel van Adriaen Coenz. in zijn 'Vischboek'.
Koninklijke Bibliotheek 78 E 54, f. 36v-37r
Afb. 25
121. 1603
Het middengedeelte van Noord-Holland door Gerrit Dirksz. Langendijk. Handschriftkaart in kleur.
Donkersloot-de Vrij, p. 140
Hingman 2513
Afb. 5
122. 1622
'Caerte van de Purmer alsoo deselve bedijckt en gekavelt is' door Lucas Jansz. Sinck en uitgegeven door Claes Jansz. Visscher. Kopergravure.
Donkersloot-de Vrij, pp. 73-74
Hingman 2635
Afb. 33
123. voor 1650
Kaart van de drooggemaakte Heerhugowaard door Claes Jansz. Visscher. Kopergravure.
UBA Kaartenzl. 26-04-24
Afb. 50
124. 1635
'Caerte vande Scher-meer met hare dycken, wegen, wateringen ende cavel-sloten' door Pieter Wils en gegraveerd door Salomon Rogiers. Kopergravure.
Donkersloot-de Vrij, p. 71
Hingman 2638a
Afb. 27
125. 1704
't Hylor Ryskaartje. Anoniem. Kopergravure.
UBL BN P 29 N 58
Afb. 28